

Læge Malene Hilden:

Knowing the unseen and seeing the unknown

Health consequences of sexual abuse
– a gynaecologic perspective

Ph.d.-afhandlingen udgår fra Gynækologisk Afdeling, Amtssygehuset i Glostrup, samt Center for Voldtægtsofre, H:S Rigs-hospitalet, og inkluderer tre originale arbejder.

Formålet med arbejdet var at opnå indsigt i de helbreds-mæssige konsekvenser af seksuelle overgreb. Blandt kvinder undersøgt umiddelbart efter et overgreb, ønskede vi at vur-dere risikoen for at pådrage sig anogenitale skader. Dernæst ønskede vi at belyse sammenhængen mellem tidligere sek-suelle overgreb og aktuelt helbred, samt at undersøge gynæ-kologiske patienters oplevelser af den gynækologiske under-søgelse.

Afhandlingen omhandler to studier: et registerbaseret blandt kvindelige ofre undersøgt på Center for Voldtægts-ofre og en spørgeskemaundersøgelse blandt gynækologiske patienter i fem nordiske lande.

Anogenitale skader var associeret til overgreb på kvinder, der ikke tidligere havde haft samleje, samt til overgreb, som involverede anal indtrængning. Forekomsten af skader var ikke associeret til alvorligheden af overgrebet.

Blandt 3.539 gynækologiske patienter rapporterede 21% at have været udsat for et seksuelt overgreb på et tidspunkt i deres liv. Denne gruppe kvinder henvendte sig hyppigere pga. kroniske underlivssmerter, og de angav hyppigere at deres helbred generelt var dårligere end ikke seksuelt mis-brugte kvinders.

De fleste gynækologiske patienter oplevede kun lidt ubehag under den gynækologiske undersøgelse. En lille andel beskrev kraftigt ubehag, hvilket var associeret til bl.a. ung al-der, negativ kontakt med gynækologen og tidligere seksuelle overgreb.

Det er vigtigt at gynækologer er opmærksomme på denne sammenhæng, og der bør ved anamneseoptagelse spørges til tidligere overgreb, om ikke blandt alle patienter, da blandt udvalgte patientkategorier.

Forf.s adresse: Toftebakkevej 18, DK-2500 Valby.

E-mail: malenehilden@dadlnet.dk

Forsvaret fandt sted den 26. november 2004.

Bedømmere: Bent Ottesen, Kari Ormstad, Norge, og Elsa-Lena Ryding, Sverige.

Vejledere: Berit Schei, Norge, Katrine Sidenius og Jens Langhoff-Roos.

Overlæge Susan Sprogøe-Jakobsen:

Immunhistokemisk påvisning og aldersbestemmelse af tidlige myokardieinfarkter

Arbejdet til denne ph.d.-afhandling blev udført ved Rets-medicinsk Institut, Syddansk Universitet. Formålet var at ud-vælge et panel af antistoffer til aldersbestemmelse af tidlige myokardieinfarkter, at anvende dette panel på et materiale af myokardieinfarkter med kendt alder fra en dyremodel, at anvende resultaterne fra dyreforsøgsmaterialet på et obduk-tionsmateriale med aterosklerotisk hjertesygdom, at sammen-ligne det immunhistokemiske panel med en histokemisk farvning, PTAH, og at udføre en kvalitetsbedømmelse ved hjælp af inter- og intraobservatørundersøgelse.

Det udvalgte panel bestod af antistoffer mod myoglobin, desmin, troponin T, tropomyosin, fibronectin, dystrophin og complement C9. Alle kunne anvendes til påvisning af tidligt infarkt. Resultaterne fra det eksperimentelle studie indike-rede, at myoglobin var det bedste valg til påvisning af 1-times infarkterne, mens fibronectin og PTAH kunne anvendes til påvisning af infarkter med en alder på mindst seks timer. De højeste kappaværdier blev opnået for myoglobin (0,64) og fi-bronectin (0,55) i interobservatørundersøgelsen og for myo-globin (0,83) og PTAH (0,83) i intraobservatørundersøgelsen. Resultaterne fra det humane materiale viste, at det immunhi-stokemiske panel gav yderligere information, når det blev an-vendt på snit fra hjerter med svær aterosklerotisk hjertesyg-dom uden tegn på infarkt. De højeste kappaværdier blev op-nået for C9 (0,94), fibronectin (0,88) og PTAH (0,88). Før man rutinemæssigt anvender immunhistokemi, kan det anbefales at udføre en inter- og/eller intraobservatørundersøgelse, at an-vende mindst to eller tre antistoffer, hvor en kappaværdi på mindst 0,61 er opnået, samt at anvende en supplerende histo-kemisk farvning.

Forf.s adresse: Rättsmedicinska avdelningen Umeå, Box 7616, 907 12 Umeå, Sverige.

E-mail: susan.sprogoe-jakobsen@formed.umu.se

Forsvaret fandt sted den 15. december 2004.

Bedømmere: Karen Ege Olsen, Mogens Vyberg og Sidsel Rogde, Norge.

Vejleder: Jørgen L. Thomsen.